

УДК 338.48-44

Дюла Фодор

доцент кафедри географії та туризму

Атілла Товт

викладач кафедри географії та туризму

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

м. Берегове

САНАТОРНО-КУРОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОГО ТУРИСТИЧНОГО СУБРЕГІОНУ ЗАКАРПАТТЯ

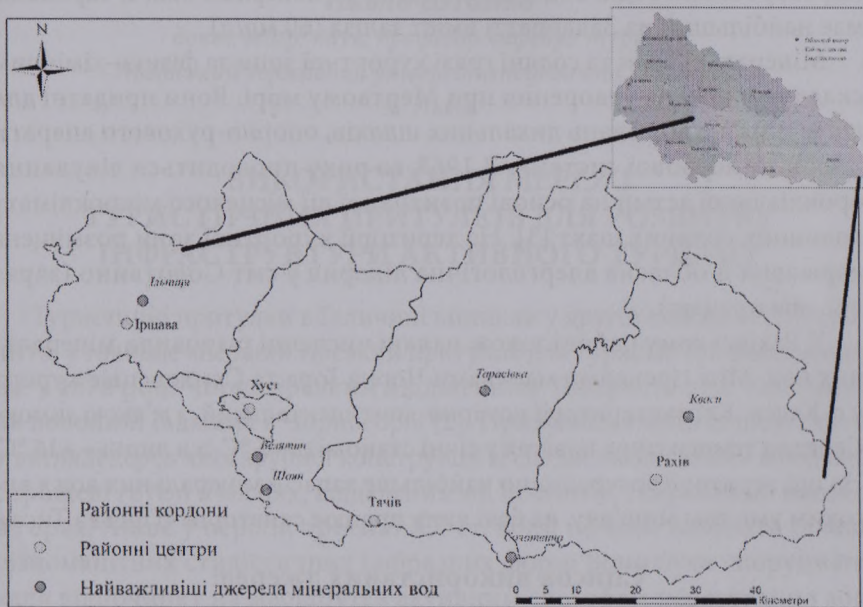
Для забезпечення належного і сталого розвитку туризму в Україні загалом і Закарпатській області зокрема потрібно щонайшвидше запроваджувати новий підхід до сфери туризму та новітню туристичну політику, у центрі якої мала б бути ефективна маркетингова та рекламна діяльність, розвиток турпродуктів та інфраструктури, а також модернізація усієї туристичної галузі. Для започаткування такого процесу в області слід виокремити три рекреаційно-туристичні субрегіони, урахувавши відмінності природничо-географічного, соціального, етнокультурного чи економічного характеру [2], а саме:

- 1) Центрально-східний субрегіон;
- 2) Північно-західний субрегіон;
- 3) Південний субрегіон.

До складу Центрально-східного рекреаційно-туристичного субрегіону входять Іршавський, Рахівський, Тячівський і Хустський райони (рис. 1). Більшість території названих одиниць розташована у гірській місцевості чи на височинах, які простягаються уздовж гірських масивів, тому характер їх туристичної експлуатації схожий на Північно-західний субрегіон [4].

Основою рекреаційно-туристичного комплексу Іршавського району є запаси термальних вод з лікувальними властивостями та високим умістом йоду і бромю. Зазначимо, що ці води генетично пов'язані із родовищами бурого вугілля у с. Ільниця, тому в Україні немає жодних аналогів щодо їх мінерального складу. Вони цілком придатні для ліку-

вання серцево-судинних захворювань і захворювань опорно-рухового апарату [3].

**Рис. 1. Географія основних джерел мінеральних вод
Центрально-східного туристичного субрегіону Закарпаття**

джерело: власна редакція

Мінеральні води Хустського району (разом із територією міста обласного підпорядкування Хуст) дуже різноманітні за своїм хімічним складом, але усі вони багаті на вуглекислий газ. Найвідомішою курортною зоною району є «Шаян», яка розташована біля підніжжя гори Великий Шаян. Територія славиться дуже гарними краєвидами, тому її часто називають «Українською Швейцарією». Курорт розташований на висоті 300–600 м над рівнем моря, його клімат є перехідним від теплого до помірно-гірського. Середня температура повітря у січні становить -2°C , а у липні $+20^{\circ}\text{C}$ [1]. Курортна зона вже існувала з XIX століття, а сьогодні на її території розміщені такі рекреаційно-лікувальні комплекси: санаторій «Шаян» в однойменному поселенні, санаторій «Теплі Води» у с. Велятин і курортна зона «Світязь».

Тячівський район відомий своїми слабосульфідними мінеральними водами, але тут також трапляються хлоридно-натрієві та хлоридно-гідрокарбонатні води. Вода, що виходить на поверхню біля с. Тарасівка, має найбільший на Закарпатті вміст заліза (60 мг/л).

Мінеральні води та соляні грязі курортної зони за фізико-хімічним складом схожі на утворення при Мертвому морі. Вони придатні для лікування захворювань дихальних шляхів, опорно-рухового апарату, шкіри та нервової системи. З 1968-го року проводиться лікування бронхіальної астми на основі позитивної дії місцевого мікроклімату колишніх соляних шахт [3]. На території курортної зони розміщена державна й обласна алергологічна лікарня у смт Солотвино (зараз вона не працює).

У Рахівському районі також наявні численні різновиди мінеральних вод. Між гірськими масивами Чорна Гора та Свидовець є курорт у с. Кваси. Клімат території помірно-континентальний, з м'якою зимою. Середня температура повітря у січні становить -5°C , а в липні $+16^{\circ}\text{C}$. На цій території зосереджено найбільше запасів мінеральних вод з високим вмістом миш'яку, на базі яких працює санаторій «Гірська Тиса».

Список використаних джерел:

1. Berghauer S. Turizmus és rekreáció Kárpátalján [Туризм та рекреація на Закарпатті]. – Kézirat, 2009.
2. Tarpai József–Dancs Karola: Turisztikai együttműködések a magyar-ukrán határ mentén [Туристична співпраця на українсько-угорському кордоні]. // Magyar-ukrán határrégió. Együttműködés az Európai Unió külső határán. – Debresen : MTA Regionális Kutatások Központja, 2008. – P. 145–164.
3. Географія Закарпатської області: навч. посіб. / Заставецька О. В., Заставецький Б. І., Дітчук І. Л., Ткач Д. В. – Тернопіль : Підручники і посібники, 1996. – 96 с.
4. Фодор Д. Д. Санаторно-курортний потенціал Північно-західного туристичного субрегіону Закарпаття. / Д. Д. Фодор, А. А. Товт // Туризм і рекреація: наука, освіта, практика: матеріали всеукраїнської наук.-практ. конф. – Мукачеве : Мукачівський державний університет, 2018. – С. 135–138.